

Finansministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Gammeltorv 22
DK-1457 København K
Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Offentlige IT-systemer – retlige krav

28-05-2014

1. Ombudsmanden har i de senere år behandlet en række sager, hvor det er blevet konstateret, at offentlige IT-løsninger ikke har været indrettet i overensstemmelse med relevante forvaltningsretlige krav. Det har her været nødvendigt at henlede myndighedernes opmærksomhed på det grundlæggende princip, at forvaltningsretlige regler gælder, uanset om sagsbehandling sker manuelt eller digitalt.

Dok.nr. 14/02218-3/STM
Bedes oplyst ved henvendelse

+ bilag

I et notat offentliggjort på min hjemmeside www.ombudsmanden.dk ("Forvaltningsretlige krav til det offentlige IT-løsninger") er de problemer på området, som disse sager har illustreret, beskrevet i oversigtsform. Notatet ajourføres løbende og er senest opdateret i januar 2014. Jeg vedlægger en kopi af notatet, som jeg samtidig henviser til.

Udover de afsluttede sager, som er omtalt i notatet, har jeg aktuelt sager under behandling, som kan tyde på, at der fortsat ikke altid bliver taget højde for forvaltningsretlige krav, når der udvikles offentlige IT-systemer.

F.eks. er den sag, som er nævnt på s. 8-9 i notatet, og som handler om et fælles restanceindrivelsessystem (EFI), endnu ikke afsluttet (mit j.nr. 12/00005). Jeg har senest i marts 2014 modtaget en redegørelse fra Skatteministeriet og SKAT, som beskriver funktionaliteten i det nu idriftsatte system i forvaltningsretlig ramme. De udestående spørgsmål vil blive drøftet på et møde med myndighederne.

En anden verserende sag – også på skatteområdet – handler om modregning i visse offentlige ydelser efter digitaliseret proces (mit j.nr. 12/00154).

Herudover har jeg for kort tid siden rejst to sager over for Digitaliseringsstyrelsen, som handler om forskellige problemstillinger knyttet til postløsningen Offentlig Digital Post (mit j.nr. 14/01845 og mit j.nr. 14/01971). Jeg vedlægger en kopi af mine indledende breve til Digitaliseringsstyrelsen i disse sager.

2. Jeg forstår, at der gennem længere tid har været fokus på at få strømlinet og professionaliseret arbejdet med IT-projekter i staten, og jeg henviser bl.a. til en rapport fra maj 2010 om Professionalisering af arbejdet med IT-projekter i staten – Afrapportering fra arbejdsgruppen vedrørende bedre statslige IT-projekter. Det er imidlertid mit indtryk, at disse tiltag især har rettet sig mod projektledelse og styring, herunder økonomi-, tids- og risikostyring.

Jeg har således ikke umiddelbart kunnet finde tilsvarende oplysninger om tiltag/koordinering til sikring af, at offentligretlige krav tænkes ind, når offentlige IT-systemer planlægges og udvikles.

3. Jeg er opmærksom på, at det grundlæggende må være op til de enkelte ansvarlige myndigheder hver på deres område at sikre, at IT-systemer er indrettet således, at relevante forvaltningsretlige krav – f.eks. sagsbehandlingsreglerne i forvaltningsloven – fuldt ud iagttages (medmindre andet besluttet ved lov).

Når jeg retter henvendelse til Finansministeriet som tværgående ressortansvarlig myndighed på området, er det således fordi, jeg har indtryk af, at der kan være et mere generelt problem med at få indtænkt forvaltningsretten i offentlige IT-løsninger. I det omfang dette ikke sker, foreligger der ikke alene en handlemåde i strid med lovgivningen, men også en situation, som det erfaringsmæssigt er både dyrt og vanskeligt efterfølgende at rette op på. Det må derfor anses for både juridisk og ressourcemæssigt afgørende, at der ved IT-systemudformning fra begyndelsen tages højde for gældende ret, således at efterfølgende vanskeligheder af den nævnte karakter undgås.

Jeg beder på den baggrund – og med henvisning til ombudsmandslovens § 17, stk. 1 – Finansministeriet om at oplyse, hvilke overvejelser man gør sig med henblik på fremover at undgå problemer og vanskeligheder af den nævnte karakter, og hvilke initiativer man eventuelt har tænkt sig at tage. Jeg beder Finansministeriet om at inddrage Justitsministeriet som tværgående ansvarligt ministerium for den forvaltningsretlige lovgivning i overvejelserne.

Jeg har sendt Justitsministeriet en kopi af dette brev.

Da der er tale om en væsentlig og generel problemstilling, har jeg endvidere sendt en kopi af brevet til Folketingets Retsudvalg og Folketingets Finansudvalg til orientering. Jeg vil orientere udvalgene om den videre udvikling i sagen, herunder om Finansministeriets svar på dette brev.

Jeg har desuden sendt en kopi til orientering til Kommunernes Landsforening og Danske Regioner, da lignende problemstillinger også må antages at foreligge uden for det statslige område.

4. Jeg skal venligst anmode om svar **senest den 1. september 2014.**

Hvis Finansministeriet måtte ønske et møde om sagen, står jeg naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Jørgen Steen Sørensen

Kopi til:

Justitsministeriet

Folketingets Retsudvalg

Folketingets Finansudvalg

Danske Regioner

Kommunernes Landsforening